

FIX SKAT – FIX DANMARK

Det danske skattevæsen har igennem de seneste år været igennem en periode med store udfordringer. Kombinationen af fejlslagne IT-systemer og mange års besparelser på bevillingsrammen i forventning om digitaliseringsgevinster, som aldrig materialiserede sig, har banet vejen for en lang række skandalesager, stigende gæld til det offentlige, og et voksende skattegab. Det har samlet set kostet milliarder, som i stedet kunne være gået til enten velfærd, eller have indgået i privatforbruget hos danskerne. I sidste ende bliver det den almindelige dansker, som betaler regningen for dette historiske sammenbrud – enten via forringede velfærdsydelse eller øget personbeskatning.

I 2015 besluttede et bredt flertal af Folketingets partier, at det daværende SKAT skulle ud af krisen. I den forbindelse er der de seneste år blevet iværksat flere nødvendige politiske tiltag med henblik på at styrke den danske skatteforvaltning. Det har især været en prioriteret at opbygge en ny IT-infrastruktur, der kan sikre en effektiv og retmæssig gældsinddrivelse og ejendomsvurdering. Senest har regeringen iværksat en omorganisering af skattevæsenet med henblik på at sikre et bedre og mere effektivt skattevæsen.

Genopretningen har foreløbigt ladet særligt ét centralt område stå hen. Som det forholder sig lige nu, glipper den danske statskasse nemlig milliarder af kroner hvert eneste år, fordi skattekontrollen ikke evner at sikre, at alle betaler den korrekte skat, de skal i henhold til den gældende lovgivning. Det er især blandt virksomhederne, at der er problemer med fejl og snyd, og flere forhold indikerer, at udviklingen går den forkerte vej. Dette notat viser, at hidtidige indsatser ikke har adresseret problemerne tilstrækkeligt, samt at en styrkelse af skattekontrolområdet er afgørende for en genopretning af skattevæsenet.

VIRKSOMHEDERNES SKATTE- OG MOMSGAB

Hvert år betaler virksomheder skat og moms til den danske statskasse. De yder dermed et vigtigt bidrag til finansieringen af vores fælles velfærd og de offentlige goder, som virksomheder og borgere i Danmark nyder godt af. Desværre forholder det sig sådan, at der også er mange virksomheder, som ikke lever op til reglerne og ikke betaler den korrekte skat og moms, som lovgivningen forpligter dem til.

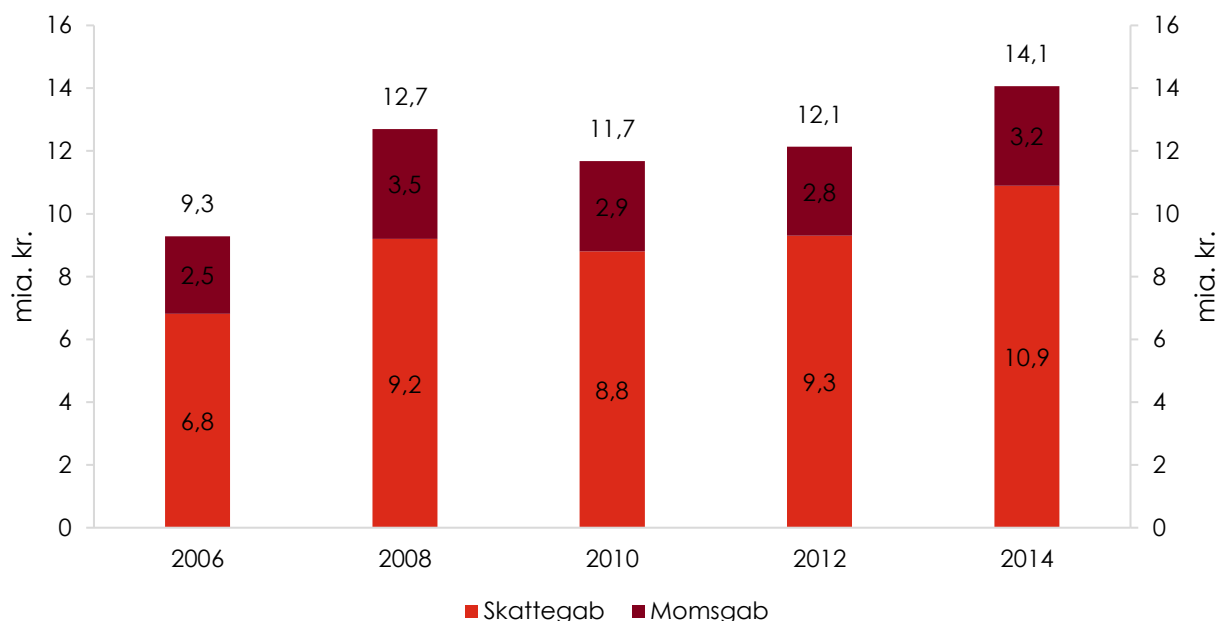
Den seneste opgørelse fra SKAT viser, at spændet mellem den moms- og skattebetaling, myndighederne har ret til at opkræve fra virksomheder, og den moms- og skattebetaling som rent faktisk opkræves – det såkaldte skattegab – er vokset til 14,1 mia. kr. om året.^{1 2} Det er med andre ord et årligt beløb, den danske stat har ret til at opkræve, men ikke får ind i statskassen på nuværende tidspunkt, fordi skatteopkrævningen og –kontrollen ikke fungerer optimalt. Tallet 14,1 milliarder er i øvrigt et konservativt skøn for skattegabets reelle størrelse, se næste side.

Udviklingen viser, at virksomhedernes skatte- og momsgab – med undtagelse af en mindre reduktion i 2010 – er vokset siden 2006, hvor de kommunale skattemyndigheder blev sammenlagt med de statslige told- og skattemyndigheder i den statslige styrelse SKAT. Det seneste skøn over moms- og skattegabets størrelse er det højeste siden SKAT begyndte at kortlægge virksomhedernes reglefterlevelse i 2006.

¹ SKAT (2017b)

² Skatteministeriet (2018e)

Figur 1: Virksomhedernes skatte- og momsgebyr, 2006-2014, 2014-priser

Kilde: SKAT (2009b; 2012b; 2014b; 2017b) og egne beregninger.

SKATs OPGØRELSE OVER DE SMÅ OG MELLEMLIGE VIRKSOMHEDERS REGELEFTERLEVELSE

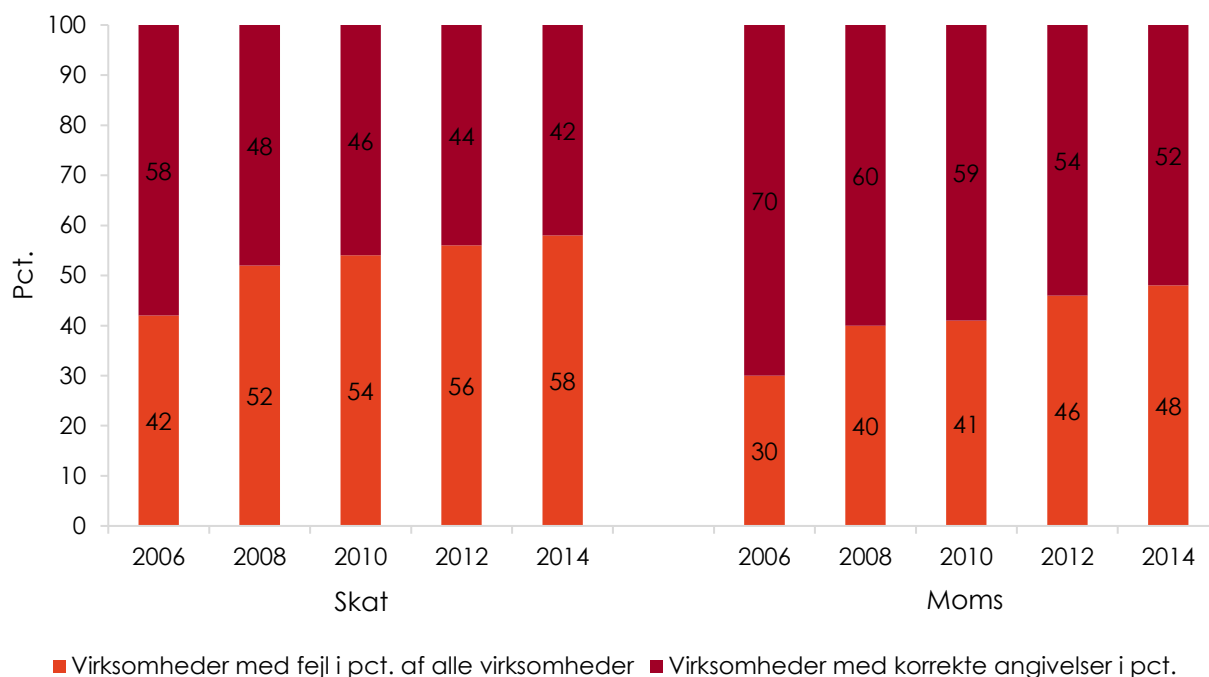
SKATs opgørelse over virksomhedernes regelefterlevelse i indkomståret 2014 rummer de mest opdaterede, tilgængelige tal for virksomhedernes skatte- og momsgebyr (Skatteministeriet, 2018e). Opgørelsen er baseret på en såkaldt *bottom-up* tilgang, hvor skattegebyret beregnes for specifikke skatter og specifikke grupper og herefter opregnes til den samlede population af virksomheder. Denne fremgangsmåde giver et mere nuanceret og præcist billede af skattegebyret, end tilfældet eksempelvis er med opgørelsen af skattegebyrsmålet på finansloven, som baserer sig på en top-down tilgang (for nærmere forklaring af beregningen bag skatte- og momsgebyret se eks. SKAT (2017b)).

SKATs opgørelse over virksomhedernes regelefterlevelse i indkomståret 2014 tager udgangspunkt i en repræsentativ stikprøvekontrol af de danske virksomheder. Stikprøven består af 2.828 gennemførte skattekontroller.

Det bør dog bemærkes, at en række forhold betinger, at skatte- og momsgebyret på 14,1 mia. kr. kan betragtes som et konservativt estimat for både skattegebyret på opgørelsestidspunktet, og det aktuelle skattegebyr i 2018. Først og fremmest omfatter opgørelsen kun oplysninger om små og mellemstore virksomheder med op til 250 ansatte, og dermed indgår de større virksomheder i Danmark ikke. Derudover tager opgørelsen ikke højde for områder såsom sort arbejde mellem virksomheder, *transfer pricing*, punktafgifter og told (SKAT, 2017b). Slutteligt er virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko faldet markant på det seneste (Ceva, 2018). Eftersom den oplevede opdagelsesrisiko er det centrale parameter for at bedømme kontrolindsatsens effektivitet, kan faldet forventes at have medført, at det aktuelle skatte- og momsgebyr – og dermed også det årlige provenutab for den danske statskasse – er større end det, som blev opgjort for indkomståret 2014.

Den næste opgørelse over virksomhedernes regelefterlevelse forventes først offentliggjort i 2020.

Figur 2: Udviklingen i fejl blandt små og mellemstore virksomheder, 2006-2014

Kilde: SKAT (2009b; 2012b; 2014b; 2017b).

En del af skatte- og momsgebet for virksomhederne kan tilskrives manglende viden eller misforståelser om reglerne, mens en anden del vurderes at være fejl, som begås med fuldt overlæg. SKATs opgørelse af regelefterlevelsen blandt virksomheder viser, at næsten 6 ud af 10 virksomheder har (bevidste eller ubevidste) fejl i skatteangivelsen, mens der blandt de momspligtige virksomheder er fejl i næsten halvdelen af momsangivelserne. Samlet set indleverer virksomhederne altså flere fejlbehæftede end korrekte skatteangivelser.

Fejlprocenten er vokset støt siden 2006 og befinder sig nu på et niveau, der er signifikant højere i forhold til tidligere år.³ SKAT vurderer selv, at det ca. er hver tiende virksomhed, svarende til 70.000 virksomheder, som omgår reglerne med fuldt overlæg. Ifølge SKATs egen opgørelse kan mere end halvdelen af det samlede skatte- og momsgebet henføres til disse bevidste fejl, hvilket svarer til godt 7. mia. kr. årligt.

Der er altså to klare problemstillinger forbundet med den stigende fejlprocent i virksomhedernes manglende skatte- og momsbetaling: 1) der er for mange virksomheder, der mangler viden om eller misforstår reglerne og 2) der er for mange virksomheder, som bevidst snyder i skat og moms. Hvis fejlene – bevidste såvel som ubevidste – i virksomhedernes skatte- og momsangivelser fortsætter med at vokse i samme omfang som hidtil, vil vi alt andet lige også kunne forvente at se en fortsat stigning i det samlede skatte- og momsgebet.

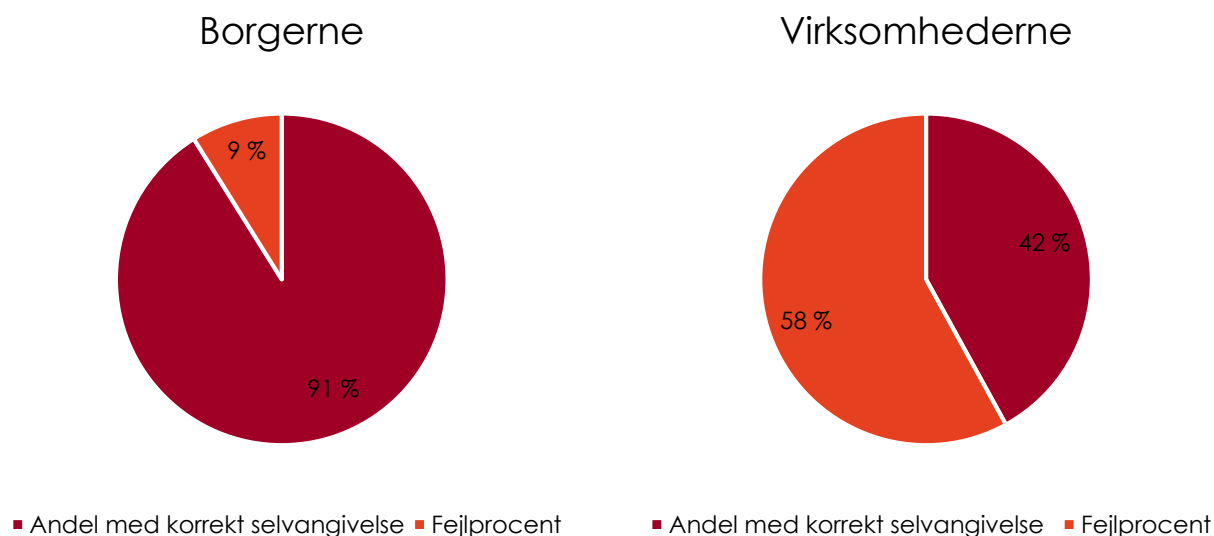
³ Af SKATs seneste complianceundersøgelse, der sammenligner udviklingen i fejl blandt små og mellemstore virksomheder i perioden 2008-2014, fremgår det, at stigningen i fejlprocenten fra 2012 til 2014 ikke er signifikant, mens stigningen fra 2008 og 2010 til 2014 er statistisk signifikant for både skat og moms.

DE STORE PROBLEMER LIGGER HOS VIRKSOMHEDERNE

Det store regelefterlevelsproblem på skatte- og momsområdet ligger hos virksomhederne, ikke borgerne. Kigger man på andelen af fejl i borgernes selvangivelser, ser man, at borgerne i langt højere grad end virksomhederne er i stand til at følge reglerne på området.

De seneste opgørelser over regelefterlevelsen viser, at borgerne havde en fejlprocent på kun 9 pct. Modsat var tallet 58 pct. for virksomhederne. Ud af en population på 1.000 borgere svarer det altså til, at 90 borgere ikke har angivet korrekt i deres selvangivelse. Ud af en population på 1.000 virksomheder er tallet tilsvarende 580. Den store forskel i fejlprocenter afspejler sig i en markant størrelsesforskel mellem skattegabet for borgerne på den ene side, og virksomhederne på den anden. Hvor skattegabet for borgere for indkomståret 2014 blev opgjort til 1,4 mia. kr., var det samlede skatte- og moms gab for virksomhederne i samme år på 14,1 mia. kr.^{4 5} Borgernes skattegab svarede til en underdeklaration på 0,4 pct. af den samlede skat, som borgerne i henhold til lovgivningen var pligtige til at betale. Til sammenligning svarede virksomhedernes skattegab og moms gab til henholdsvis 13,7 af virksomhedernes samlede slutskat og 3,8 pct. af virksomhedernes samlede momstilsvaret for året.

Figur 3: Borgerne og virksomhedernes regelefterlevelse på skatteområdet, 2014

Kilde: SKAT (2017a; 2017b).

Borgernes højere grad af regelefterlevelse skyldes i vid udstrækning, at deres selvangivelse fortrinsvis bygger på et system af tredjepartsindberetning af personindtægter fra virksomheder og finansielle institutter. Den udprægede brug af tredjepartsindberetninger og låste felter i borgernes selvangivelse implicerer, at borgerne stort set ingen fleksibilitet har i deres forskudsopgørelse.

Omvendt bygger systemet for virksomhedernes skatteindberetninger for indeværende ikke på tredjepartsindberettet data. Dertil kommer, at virksomhederne kan fravælge revision af deres regnskaber, hvis de i to på hinanden følgende regnskabsår ikke overskrider to af følgende tre størrelser: 1) en balancesum

⁴ SKAT (2017a)

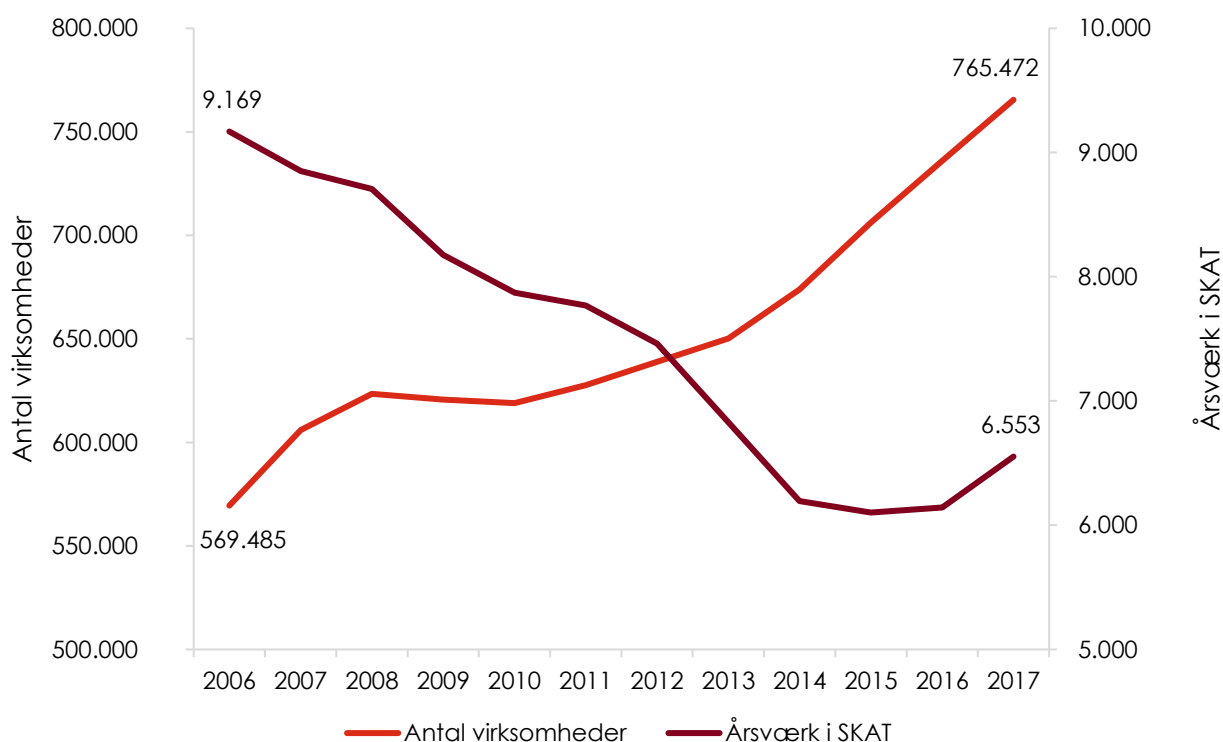
⁵ SKAT (2017b)

på 4 mio. kr., 2) en nettoomsætning på over 8 mio. kr. og 3) en gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 12 i løbet af et regnskabsår.⁶ Altså har virksomhederne i langt højere grad end borgerne fleksibilitet i forhold til selv at angive, hvad de skal betale i skat – potentielt uden overhovedet at blive set over skulderen af revisorer eller myndigheder. Det åbner et spillerum for virksomheder, som ønsker at omgå reglerne.

FÆRRE ANSATTE TIL AT KONTROLLERE FLERE VIRKSOMHEDER

I perioden hvor virksomhedernes skatte- og momsgebyr er vokset, har to modsatrettede udviklinger fundet sted. På den ene side har man foretaget massive personalebesparelser i skatteforvaltningen, mens der på den anden side er sket en eksplosiv vækst i antallet af virksomheder i Danmark. Siden 2006 er det samlede antal årsværk i skatteforvaltningen faldet fra ca. 9.000 til 6.500 svarende til et fald på knap 29 pct. I samme periode er antallet af virksomheder i Danmark til gengæld steget med knap 200.000 svarende til en stigning på hele 34 pct.

Figur 4: Udviklingen i antal årsværk i SKAT og antal virksomheder i Danmark, 2006-2017

Kilde: Skatteministeriet (2015; 2018c) og tal fra FSR – danske revisorer.

Note: Antallet af årsværk i SKAT 2006-2014 stammer fra Skatteministeriet (2015), mens perioden 2015-2018 stammer fra Skatteministeriet (2018c).

⁶ Betingelserne for at fravælge revision fremgår af Erhvervsstyrelsens hjemmeside. Tilgængelig online: <https://erhvervsstyrelsen.dk/fravalg-af-revision>

Et af de områder der særligt har ligget under for store personalenedskæringer, er det koncernområde, der står for at føre kontrol med betalingen af skatter og afgifter. Det daværende "SKAT Indsats", hvor kontrolområdet lå, blev således reduceret med lidt over 1.000 årsværk fra 2009 til 2017.⁷ Det svarer til en reduktion på en tredjedel af kontrolenhedens medarbejderstab på 8 år. Det seneste årti har skatteforvaltningen altså haft stadigt færre ressourcer til at kontrollere og vejlede stadigt flere virksomheder. Opgaven er med andre ord vokset i omfang og kompleksitet, mens skattevesenets rammer for at løse den er blevet forringet.

EN LAV OPDAGELSESRISIKO

Den drastiske reduktion af skattevesenets ressourcer til at føre kontrol med virksomheder i Danmark afspejler sig i, at den nuværende kontrolindsats kun dækker 3 pct. af de små og mellemstore virksomheder årligt.⁸ Den lave kontrolprocent i dag skal ses i relation til, at det daværende Told & Skat tilbage i 1999 kontrollerede hele 38 pct. af virksomhedernes selvangivelser.⁹

Under den nuværende kontrolindsats kan der gå op mod 30 år, før man som virksomhed ser en medarbejder fra skattekontrollen. Den begrænsede risiko for kontrol skal ses op i mod, at omtrent hver tiende virksomhed med vilje laver fejl i regnskabet for at betale mindre i skat og moms. Det svarer til, at godt 70.000 af virksomhederne i Danmark bevidst snyder med skatteangivelsen hvert år, mens det til sammenligning kun er ca. 2.000 virksomheder, der årligt bliver kontrolleret.

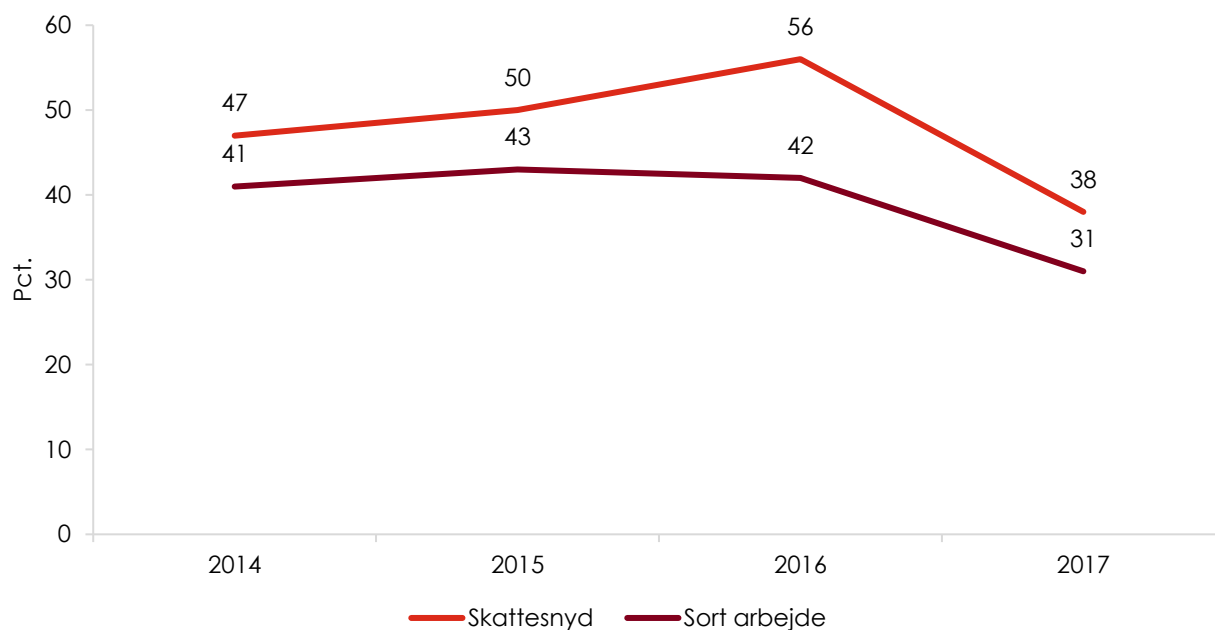
Spørger man virksomhederne selv, er der også sket et markant fald i deres egen oplevede opdagelsesrisiko for henholdsvis skattesnyd og sort arbejde. Ifølge SKATs årlige holdningsundersøgelse fra 2017, er andelen af virksomheder, der oplevede risikoen for at blive opdaget ved skattesnyd som stor eller meget stor, faldet fra 56 pct. i 2016 til 38 pct. i 2017. I samme periode har risikoen for at blive opdaget ved sort arbejde undergået et tilsvarende fald.

⁷ Skatteministeriet (2018c)

⁸ Rigsrevisionen (2015)

⁹ Ifølge Fagbladet 3F's artikel "Ekspertes: Skats fravær får flere til at snyde" viser tal fra regnskabet i det daværende Told & Skat, at 38 pct. af virksomhedernes selvangivelser blev kontrolleret. Tilgængelig online: <https://fagbladet3f.dk/artikel/eksperter-skats-fravaer-faar-flere-til-snyde>

Figur 5: Andel af virksomheder, der oplevede opdagelsesrisikoen som "stor" eller "meget stor", 2014-2017

Kilde: Skatteministeriet (2018d).

Det er nærliggende at forvente, at det reducerede kontroltryk, som de store besparelser i skattevæsenet har forårsaget, er en væsentlig årsag til, dels den overordnede tendens, at det blot er lige knap halvdelen af de adspurgte virksomheder, som oplever en reel risiko for at blive opdaget i snyd, og dels det drastiske fald fra 2016 til 2017. Det må alt andet lige forventes, at virksomhedernes oplevede opdagelsesrisiko hænger sammen med deres motivation for at selvangive korrekt, hvilket videre påvirker størrelsen af virksomhedernes skatte- og momsgebyr. Når det danske skattevæsens evne til at kontrollere virksomhederne bliver forværret og virksomhederne oplever et fald i opdagelsesrisikoen, risikerer det derfor at føre til en højere grad af bevidst skattesnyd. Derfor er der grund til at frygte, at det aktuelle skatte- og momsgebyr for de små og mellemstore virksomheder risikerer at være højere end det senest opgjorte i regelefterlevelsundersøgelsen for indkomståret 2014.

EN STÆRKERE KONTROLINDSATS TJENER SIG SELV HJEM

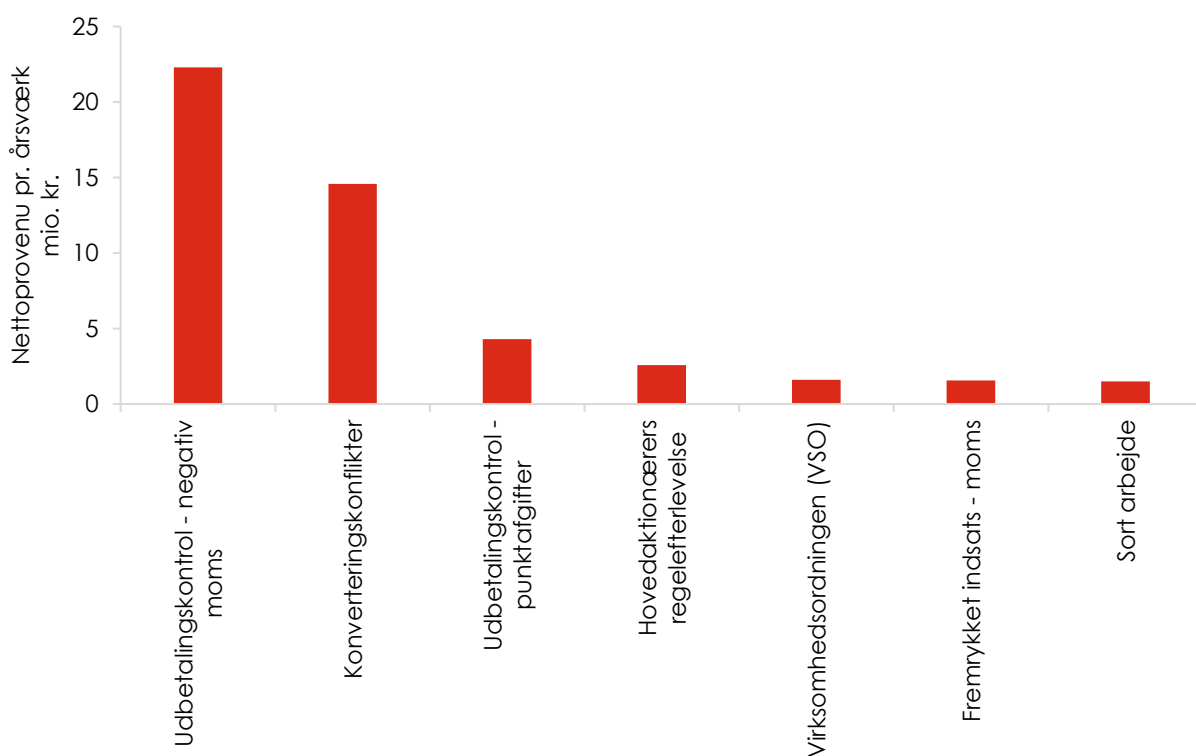
En gennemgang af skatteforvaltningens tidligere kontrolprojekter over for små og mellemstore virksomheder viser, at der er et stort potentiale i at investere i en stærkere kontrolindsats. I mange tilfælde har kontrolprojekterne medført et betydeligt nettoprovenu, hvilket i praksis svarer til en direkte reduktion af skattegebyret. Kontrolindsatserne viser sig tilmed meget effektive, når man ser på det årlige nettoprovenu pr. medarbejder – altså hvor stort et overskud hver medarbejder, der har været tilknyttet projektet, har genereret på et år, når personaleomkostningerne er trukket fra.

Som figur 6 viser, har der været et bemærkelsesværdigt stort nettoprovenu per tilknyttet medarbejder ved 7 tidligere kontrolprojekter i 2015. Særligt udtalt er den effektive kontrolindsats ved projekterne "Udbetalingskontrol – negativ moms" og "Konverteringskonflikter", hvor hver medarbejder i gennemsnit har indhentet et nettoprovenu på hhv. 22,3 og 14,6 mio. kr. på blot et enkelt år.

Det svarer til, at hver medarbejder har tjent sin egen løn ind henholdsvis 38 og 25 gange. Selvom nettoprovenuet naturligt varierer fra måned til måned med størrelsen af de sager, som kontrolenheden får ind i en given måned, ligesom nogle projekter har vist sig mere effektive end andre, så har alle projekterne medført et væsentlig nettoprovenu på årsbasis. På tværs af alle 7 kontrolprojekter i 2015 er provenuet per medarbejder fratrukket personaleomkostninger i gennemsnit på hele 6,9 mio. kr.

Opgørelsen over nettoprovenuet medtager ikke den strukturelle effekt i form af kontrolindsatsens påvirkning af virksomhedernes fremadrettede adfærd og regelefterlevelse. Selvom den oplevede opdagelsesrisiko er faldet for nyligt, kan kontrolindsatsen umiddelbart forventes at have en positiv effekt på regelefterlevelsen for virksomhederne, som er blevet kontrolleret, fordi det at blive oplyst om fejl eller opdaget i snyd alt andet lige bør reducere virksomhedernes incitament til at forsøge sig med bevidst snyd fremover.

Figur 6: Nettoprovenu på årsbasis fratrukket personaleomkostninger pr. årsværk ved tidligere kontrolprojekter opgjort i mio. kr., 2015

Kilde: Skatteministeriet (2017b; 2018a; 2018b), Statsrevisorerne (2015), Arbejdstilsynet, SKAT og Politiet (2018) og egne beregninger.

Note: Opgørelsen tager udgangspunkt i Skatteministeriet og SKATs egne tal for det realiserede årsværksforbrug samt nettoprovenu ved indsatsprojekterne. Nettoprovenuet for SKATs indsats mod social dumping er opgjort for tre forskellige gennemførte kontrolaktiviteter – SKATs særlige indsatsprojekt mod social dumping, fremdadrettede reguleringer og vejledninger og indsatsprojektet "Styrket kontrol", se Arbejdstilsynet m.fl. (2018). Personaleomkostningerne er beregnet som antallet af årsværk ganget med en fast årsværkspris på 600.000 kr., som er den beregningstekniske årsværkspris for den samlede skatteforvaltning før 2017. Denne fremgangsmåde er i tråd med Skatteministeriets egen beregningsmetode ved tidligere beregninger af skatteprovenu pr. personaleomkostning ved andre indsatsprojekter (se eks. SAU Alm.del – 2017-18 – Endeligt svar på spørgsmål 142).

Man skal dog være opmærksom på en række forhold ved sådanne opgørelser. Først og fremmest kan der være tale om virksomheder, som på lovlig vis går konkurs mellem tidspunktet for den foretagne kontrol og tidspunktet for indbetalingen af den pligtige skat, eller offentlige restancer, der i praksis ikke kan inddrives. For det andet afhænger andelen af nettoprovenuet, der reelt bliver betalt eller inddrevet, af hvilket kontrolområde, det drejer sig om. For det tredje udvælges kontrolprojekterne ud fra en risikobaseret tilgang, hvor de kontrolprojekter, som har højest omkostningseffektivitet og størst positiv indvirkning på skattegabet prioriteres højest. Derfor er det ikke realistisk at forvente, at én ekstra medarbejder til et kontrolprojekt i gennemsnit vil indhente et lige så stort provenu, som de øvrige medarbejdere på et givet eksisterende projekt eller på et nyt kontrolprojekt, der ellers ikke var blevet prioriteret.

Altså vil ét ekstra årsværk til skattekontrollen ikke i alle tilfælde indhente et overskud på op mod 6,9 mio. kr., som er gennemsnittet for de 7 kontrolprojekter forevist i figur 6. De store nettoprovenuer for de 7 kontrolprojekter i 2015 afspejler dog, at der for indeværende stadig bør være rum til at styrke kontrolindsatsen i skattevæsenet, samt at dette overordnet set er en god business case - selv når man tager højde for tidligere nævnte forbehold. Eksempelvis steg nettoprovenuet fratrukket personaleomkostninger pr. årsværk på kontrolprojektet negativ moms fra 22 mio. i 2015 til 33 mio. i 2016 og 79,2 mio. i 2017, og for kontrolprojektet relateret til social dumping fra 1,5 mio. i 2015 til 4,4 mio. i 2016 og 1,7 mio. i 2017.^{10 11}

Af tabel 1 fremgår yderligere oplysninger om de 7 kontrolprojekter omtalt i figur 6.

Tabel 1: Nettoprovenu ved syv udvalgte kontrolprojekter i SKAT, 2015

Projekt	Formål	Ressourcer	Nettoprovenu	Nettoprovenu fratrukket personaleomkostninger pr. årsværk
Udbetalingskontrol – negativ moms	At sikre at virksomhedernes negative momsangivelser udbetales på et korrekt grundlag	64,7 årsværk	1.481,1 mio. kr.	22,3 mio. kr.
Konverteringskonflikter	At undersøge i hvilket omfang der sker fejl, når virksomhederne hvert år konverterer deres årsrapporter til skatteregnskab og selvangivelse	13,18 årsværk	200 mio. kr.	14,6 mio. kr.
Udbetalingskontrol - punktafgifter	At påvirke og øge regelefterlevelsen hos virksomheder, der får godtgjort punktafgifter	12,3 årsværk	59,9 mio. kr.	4,3 mio. kr.

¹⁰ Skatteministeriet (2018f)

¹¹ Arbejdstilsynet, SKAT & Politi (2018)

Hovedaktionærens regelefterlevelse	At opnå at flere hovedaktionærer og deres selskaber angiver korrekt første gang og betaler til tiden ved bl.a. brug af kontrol	92 årsværk	292,6 mio. kr.	2,6 mio. kr.
Virksomhedsordningen (VSO)	At afdække bevidst og ubevidst fejlagtig brug af VSO	9 årsværk	20,1 mio. kr.	1,6 mio. kr.
Fremrykket indsats - moms	At stoppe modspilleradfærd hos virksomheder med atypisk adfærd i forhold til momsudbetaling o.l. i sager, som Udbetalingskontrollen ikke har resurser til at følge	23,64 årsværk	51,2 mio. kr.	1,6 mio. kr.
Indsats mod social dumping	At sikre regelefterlevelse på skatte- og afgiftsområdet i såvel danske som udenlandske virksomheder, der udøver virksomhed i Danmark, og beskæftiger udenlandsk arbejdskraft	58 årsværk	123 mio. kr.	1,5 mio. kr.

Kilde: Skatteministeriet (2017b; 2018a; 2018b), Statsrevisorerne (2015), Arbejdstilsynet, SKAT og Politiet (2018) og egne beregninger

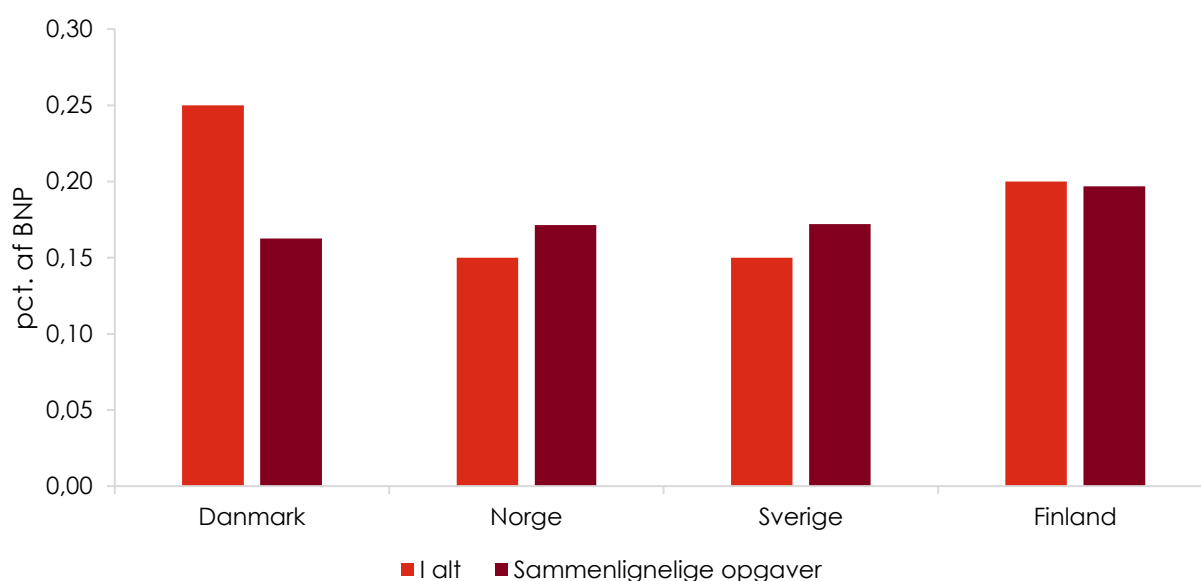
Note: Opgørelsen tager udgangspunkt i Skatteministeriet og SKATs egne tal for det realiserede årsværksforbrug samt nettoprovenu ved indsatsprojekterne. Nettoprovenuet for SKATs indsats mod social dumping er opgjort for tre forskellige gennemførte kontrolaktiviteter – SKATs særlige indsatsprojekt mod social dumping, fremdadrettede reguleringer og vejledninger og indsatsprojektet "Styrket kontrol", se Arbejdstilsynet m.fl. (2018). Personaleomkostningerne er beregnet som antallet af årsværk ganget med en fast årsværkspris på 600.000 kr., som er den beregningstekniske årsværkspris for den samlede skatteforvaltning før 2017. Denne fremgangsmåde er i tråd med Skatteministeriets egen beregningsmetode ved tidligere beregninger af skatteprovenu pr. personaleomkostning ved andre indsatsprojekter (se eks. SAU Alm.del – 2017-18 – Endeligt svar på spørgsmål 142).

UDGIFTER TIL SKATTEFORVALTNINGERNE I NORDEN

En sammenligning af udgifterne til skatteforvaltningerne i de nordiske lande kan give en indikation af, hvorvidt den danske skatteforvaltnings ressourceforbrug ligger til den høje eller den lave side. Sammenligningen viser umiddelbart, at Danmark er det land, der bruger flest ressourcer som andel af BNP på skatteforvaltningen. Dog bør der i sammenligninger som disse tages højde for institutionelle forskelle landene i mellem, da skatteforvaltningernes opgaveportefølje ikke er den samme på tværs af alle lande. I modsætning til nogle af de øvrige nordiske lande, varetager den danske skatteforvaltning f.eks. opgaver såsom inddrivelse, motorbeskatning, told, punktafgifter og ejendomsvurderinger.¹² For at sikre et mere retvisende sammenligningsgrundlag bør udgifter til disse opgaver derfor trækkes fra, så der kun indgår sammenlignelige opgaver på tværs af skatteforvaltningerne i Norden.

Når man korrigerer sammenligningen for opgaver, der ikke udføres i alle skatteforvaltningerne, går Danmark fra at have det højeste udgiftsniveau til skatteforvaltningen som andel af BNP til at have det laveste blandt de nordiske lande Norge, Sverige og Finland. Det tyder dermed på, at det umiddelbart høje udgiftsniveau til skatteforvaltningen i Danmark sammenlignet med de nordiske landes skatteforvaltninger skyldes, at den danske skatteforvaltning har en større opgaveportefølje. Samtidig afspejler figur 7, at den danske skatteforvaltning faktisk har færre ressourcer til rådighed målt som andel af BNP til at udføre den samme mængde opgaver sammenlignet med de øvrige nordiske skatteforvaltninger.

Figur 7: Udgifter til de nordiske landes skatteforvaltninger i pct. af BNP, 2014

Kilde: Skatteministeriet (2018g).

Note: For at styrke sammenligningsgrundlaget er de samlede udgifter til de forskellige landes skatteforvaltninger korrigeret for udgifter til opgaver, som ikke udføres i alle skatteforvaltninger.

Det bemærkes, at en betydelig del af Norges BNP kan henføres til olie- og gasproduktion. Denne olie- og gasproduktion betyder, at BNP pr. indbygger i Norge er mærkbart større end i de øvrige nordiske lande. I figuren er der taget højde herfor ved anvende fastlands-BNP for Norge, da det vurderes at give et mere retvisende sammenligningsgrundlag. Der er ikke korrigeret for olie- og gasproduktion i de andre nordiske lande, idet omfanget er begrænset sammenlignet med den norske olie- og gasproduktion.

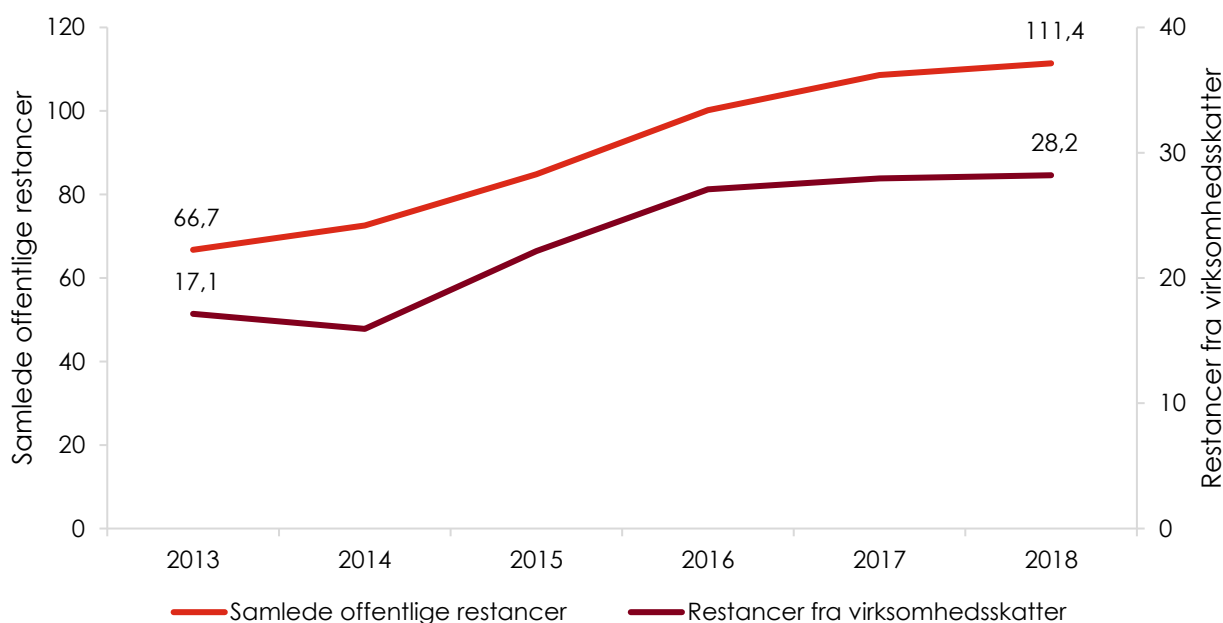
¹² Skatteministeriet (2018g)

DE OFFENTLIGE RESTANCER

Hvis virksomhederne ikke betaler den skat og moms, de skal, ender det som gæld til det offentlige. De seneste år er de offentlige restancer steget markant til et samlet beløb på over 100 mia. kr. Heraf er restancerne, som stammer fra virksomhederne specifikt, vokset med omtrent 12 mia. kr. siden 2014, hvilket har ført til, at virksomhedernes gæld til det offentlige udgør over 28 mia. kr. i 2018. Det svarer til en stigning på godt 77 pct. på blot fire år. I samme periode er de samlede offentlige restancer vokset med knap 39 mia. kr. svarende til ca. 54 pct. Virksomhedernes restancer er altså vokset hurtigere end de øvrige restancer.

Den drastiske udvikling i gælden til det offentlige fik Rigsrevisionen til at rette en skarp kritik af skatteforvaltningens inddrivelse af de offentlige restancer ved en gennemgang af statsregnskabet for 2017.¹³ Kritikken gik bl.a. på, at det daværende SKATs mangelfulde inddrivelse af restancerne har medført, at de samlede offentlige restancer løbende bliver mindre værd. Således har de nuværende offentlige restancer på ca. 110 mia. kr. kun en reel værdi på 24,9 mia. kr. Det betyder i praksis, at de restancer som for nuværende kan inddrives kun svarer til 22,4 pct. af den samlede gæld til det offentlige.

Figur 8: Udviklingen i de offentlige restancer opgjort i mia. kr., 2013-2018, 2018-priser

Kilde: SKATs kvartalsredegørelser over de offentlige restancer.

Note: Restanceopgørelserne for før 2013 er opgjort efter en anden opgørelsesmetode og kan ikke direkte sammenlignes med opgørelserne for 2013 og senere. Derfor tager figuren udgangspunkt i udviklingen fra 2013 og frem.

At de offentlige restancer løbende bliver mindre værd, vidner om, at det kan være svært at inddrive skatte- og momsbetalinger fra virksomhederne, når først de har sat sig som restancer. Det betyder, at vi reelt set ikke kan forvente at indhente det fulde beløb, når først en virksomhed ikke har betalt sin skat og er sluppet uden om kontrol.

¹³ Rigsrevisionen (2018)

ERHVERVSSTYRELSENS TILSYN OG KONTROL

Skatteforvaltningen står ikke alene med kontrolindsatsen mod skattesnyd hos danske virksomheder; en del af kontrollen finder sted i Erhvervsstyrelsen, som bl.a. fører tilsyn og kontrol med virksomhedsoprettelser og hvidvask. Da Erhvervsstyrelsen samtidig udgør den grundlæggende datakilde til oplysninger om danske virksomheder gennem dens grundregistreringer af alle virksomheder, er Erhvervsstyrelsen en væsentlig samarbejdspartner for skatteforvaltningen og reelt første forsvarslinje i kampen mod virksomheders skattesvindler.

Af Erhvervsministeriets egne opgørelser fremgår det, at Erhvervsstyrelsen har 62,2 årsværk tilknyttet erhvervsrettet tilsyn og kontrol generelt, hvoraf 7,4 årsværk anvendes specifikt til hvidvasktilsyn og kontrol. Det er det højeste antal af årsværk til erhvervsrettet tilsyn og kontrol siden styrelsen blev oprettet i 2012. En væsentlig del af de 62,2 årsværk er dog beskæftiget med tilsyn og kontrol med forhold som ikke umiddelbart ligger inden for rammerne af klassisk virksomheds- eller regnskabskontrol, f.eks. kontrol med revisionsvirksomheder, revisorers efteruddannelse, CO₂-kvoteregisteret og EU's Social- og Regionalfond.¹⁴

Erhvervsstyrelsens kontrol og tilsyn inden for de områder, som er relevante for at bekæmpe virksomheders skattesvig præges tilsvarende af opgaver, der ikke umiddelbart er relateret til egentlig virksomheds- eller regnskabskontrol. Eksempelvis er Erhvervsstyrelsen ansvarlig for hvidvasktilsyn og -kontrol med ikke-finansielle virksomheder. Erhvervsstyrelsen råder i 2018 over 7,4 årsværk til dette kontrolarbejde, som også omfatter kontrol med revisorer, ejendomsmæglere, skatterådgivere, professionelle selskabsoprettere, professionelle ledelsesmedlemmer, fondsforvaltere og professionelle aktionærer.¹⁵ Tilsynet består altså af mange andre aktiviteter end blot direkte identifikation af og kontrol med potentielle svigvirksomheder. De 7,4 årsværk foretager årligt mellem 100-150 tilsyn blandt de flere tusinde virksomheder, som har forpligtelser inden for rammerne af hvidvasklovgivningen.¹⁶

Som det er tilfældet for kontrolindsatsen i skatteforvaltningen, har Erhvervsstyrelsen altså en stor og voksende population af virksomheder, som et relativt beskedent antal af medarbejdere, taget opgavens omfang og kompleksitet i betragtning, for nuværende er sat til at kontrollere og føre tilsyn med.

Tabel 2: Erhvervsrettet tilsyn og kontrol i Erhvervsstyrelsen opgjort i årsværk, 2013-2018

Antal årsværk	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Erhvervsrettet tilsyn og kontrol	50,1	50,2	56,1	52,2	53,9	62,2
Herunder hvidvasktilsyn og kontrol	2,0	2,0	6,6	6,6	5,2	7,4

Kilde: Erhvervsministeriet (2018).

Note: De opgjorte årsværk omfatter direkte kontrolopgaver og indirekte kontrolrelaterede aktiviteter, som f.eks. ministerbetjening, analyser, forberedelse og vejledning, it-projekter og -løsninger mv. Tallene fra 2018 er baseret på en fremskrivning på baggrund af maj 2018.

¹⁴ Erhvervsstyrelsen (2017)

¹⁵ Erhvervsstyrelsen (2018)

¹⁶ Erhvervsstyrelsen (2017)

Stigningen i antallet af årsværk fra 2017 til 2018 afspejler, at et bredt flertal af Folketingets partier i 2017 indgik en aftale om styrket kontrol og vejledning. Heraf blev der bl.a. afsat 20 mio. kr. årligt fra 2018-2021 til at styrke virksomhedskontrollen i Erhvervsstyrelsen.

Det er usikkert, hvorvidt aftalen er tilstrækkelig til at sikre, at Erhvervsstyrelsen har de fornødne ressourcer til at løfte den opgave, de står over for. Nye teknologier, som såkaldt *machine learning*, har vist, at langt flere virksomheder bryder reglerne på selskabs- og regnskabsområdet end hidtil forudsat.¹⁷ Derudover har TV2 for nyligt afsløret, hvordan skattesvindlere udnytter den mangelfulde kontrol i skatteforvaltningen og Erhvervsstyrelsen til at snyde samfundet for milliarder af kroner. Mange af svindelsagerne vedrører kædesvig og reelle ejerforhold, som netop er opgaver for Erhvervsstyrelsens tilsyn og kontrol. Myndighederne opdagede alene i 2017 kædesvig for 794 mio. kr., hvilket er det højeste beløb nogensinde.¹⁸ Det vidner ikke blot om, at der formodentligt foregår langt mere snyd og svindel, end vi umiddelbart er klar over; det er også en indikation på, at der potentielt kan inddrives mange skatteindtægter ved at styrke den virksomhedsrettede kontrolindsats i både Erhvervsstyrelsen og Skatteforvaltningen.

NYLIGE TILTAG PÅ KONTROLOMRÅDET

De seneste år har Folketingets partier foretaget positive tiltag for at styrke kontrollen med virksomhedernes skatte- og momsbetaling. Senest indgik et bredt flertal af Folketingets partier i 2017 en aftale om styrket kontrol og vejledning, der skal øge ressourcerne til skattevæsenets kontrolarbejde med samlet 480 mio. kr. frem mod 2021.¹⁹ Ressourcerne målrettes områderne for kontrol og vejledning af små og mellemstore virksomheder, indsats på momsområdet og indsats mod organiseret svindel med henblik på at styrke regelefterlevelsen.

Aftalen vil bl.a. resultere i, at der frem mod 2021 fordeles 135 nye årsværk på tværs af både Erhvervsstyrelsen og skattevæsenet. Denne tilførsel skal ses dog op imod, at antallet af årsværk dedikeret til kontrolområdet i skattevæsenet alene blev reduceret med lidt over 1.000 i perioden 2009-2017. Samtidig er der sået tvivl om, hvorvidt kontrolaftalen isoleret set vil resultere i en nettostigning i kontrolmedarbejdere i skattevæsenet, når man tager højde for planlagte afgangene i fremtiden.²⁰ En del af det samlede aftalebeløb går desuden til at styrke kontrollen med virksomhedsregistreringer i Erhvervsstyrelsen, hvilket afspejles i før-omtalte forøgelse af antallet af årsværk på Erhvervsstyrelsens tilsyns- og kontrolområde i 2018.

Foruden aftalen om styrket kontrol og vejledning vedtog alle Folketingets partier i maj en lov om Erhvervsstyrelsens behandling af data, der har til hensigt at stoppe svindel og bevidst skatteunddragelse ved at

¹⁷ Af Erhvervsministeriets hjemmeside fastlås det, at *machine learning* har afsløret mere skattesnyd end først antaget. Erhvervsministeren betoner i den forbindelse vigtigheden af en stærk kontrolindsats mod virksomheder, der svindler. Tilgængelig online: <https://em.dk/nyheder/2018/08-27-styrket-indsats>.

¹⁸ TV 2's kortlægning af virksomhedernes skattesnyd fremgår af artiklen "Sådan snyder skattesvindlere statskassen for milliarder". Tilgængelig online: <http://nyheder.tv2.dk/samfund/2018-09-02-saadan-snyder-skattesvindlere-statskassen-for-milliarder>.

¹⁹ Skatteministeriet (2017a)

²⁰ Udtalt af Jørn Rise, formand for Dansk Told og Skatteforbund til TV2 i artiklen "Virksomhedernes frygt for at blive taget i skattesnyd styrtdykker". Tilgængelig online: <http://nyheder.tv2.dk/samfund/2018-07-29-virksomhedernes-frygt-for-at-blive-taget-i-skattesnyd-styrtdykker>.

give Erhvervsstyrelsen mulighed for at benytte sig af datadrevet kontrol i forbindelse med registrering af virksomheder.²¹ Det drejer sig helt konkret om benyttelsen af det såkaldte *machine learning*, der er en teknologi, som bl.a. kan genkende mønstre og potentielt identificere tegn på svig på tværs af store mængder af data. Siden vedtagelsen af lovforslaget har den nye teknologi dog – som tidligere omtalt – vist, at langt flere virksomheder bryder reglerne på selskabs- og regnskabsområdet end hidtil forudsat. Derfor er der også opstået et øget behov for at styrke antallet af årsværk til kontrolindsatsen, så denne kan følge med de nye data om svindel, som implementeringen af teknologien har tilvejebragt.

FINANSLOVSFORSLAGET 2019

Med finanslovsforslaget 2019 har regeringen lagt op til at tilføre flere ressourcer til skatteforvaltningen generelt udover de allerede aftalte midler fra diverse redningspakker og senest aftalen om styrket kontrol og vejledning. Det drejer sig om merbevillinger for i alt 299 mio. kr. i 2019, 343 mio. kr. i 2020, 362 mio. kr. i 2021 og 1.098 mio. kr. i 2022, hvilket beløber sig til sammenlagt 2,1 mia. kr. over årrækken.²² Hovedparten af bevillingerne målrettes dog *opfyldning af bevillingskræfter*. Med andre ord går midlerne i merbevillingen i høj grad til at udfylde huller fra et faldende grundforløb frem mod 2022 som afspejlet i figur 9a.

I finanslovsforslaget er der umiddelbart også afsat flere midler til skattekontrollen, der med oprettelsen af de syv nye styrelser primært er forankret i Skattestyrelsen. Det øgede bevillingsniveau til skattekontrollen går fortrinsvis til det område, der arbejder med at sikre korrekt afregning af skatter, moms og afgifter gennem vejledning og kontrol, så borgere og virksomheder betaler det, de skal. Til gengæld falder bevillingen i alle år fremover til det område, der arbejder med at forebygge og bekæmpe økonomisk kriminalitet og international skatteunddragelse. Det er tale om et fald i bevillingen på 56 mio. kr. frem mod 2022 svarende til 29 pct. af den nuværende bevilling eller knap 80 årsværk.²³ Det er dette bevillingsområde, hvis arbejde med opfølgning på oplysninger om danskere i Panama Papers foreløbigt har resulteret i reguleringer på 610 mio. kr.²⁴

Selvom bevillingsniveauet hos Skatteforvaltningen såvel som Skattestyrelsen på kort sigt står til at blive løftet, så falder det samlede bevillingsniveau frem mod 2022 til et niveau under det nuværende. Det gælder også for den del af bevillingen, der er direkte målrettet korrekt afregning af skatter, moms og afgifter gennem kontrol og vejledning. Bevillingen til korrekt afregning af skatter, moms og afgifter stiger med 168 mio. kr. frem til 2019, men falder samlet set med 186 mio. kr., når man ser på hele bevillingsperioden fra 2018 til 2022. Det svarer til en reduktion af medarbejderstaben på over 250 årsværk.²⁵

²¹ Folketinget (2018)

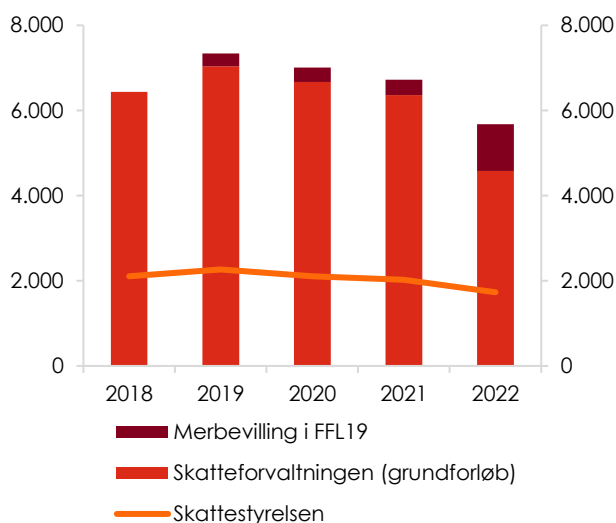
²² Finansministeriet (2018b)

²³ Forudsat en fast årsværkspris på 730.000 kr., som er den beregningstekniske årsværkspris for den samlede skatteforvaltning fra 2017 og frem, jf. SAU Alm. del – 2017-18 – endeligt svar på spm. 118.

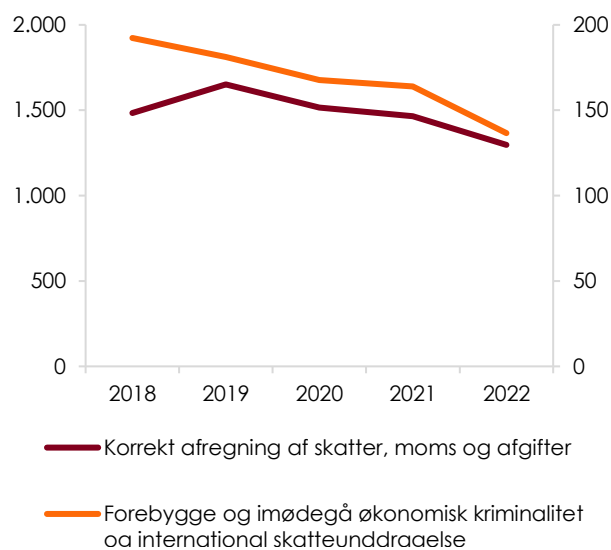
²⁴ Skattestyrelsen (2018)

²⁵ Forudsat en fast årsværkspris pr. medarbejder på 730.000 kr.

Figur 9a: Ressourcer til Skatteforvaltningen i mio. kr., 2019-priser

Figur 9b: Ressourcer til skattekontrol i mio. kr., 2019-priser

Kilde: Finansministeriet (2018a) og egne beregninger.

Note: Ressourcerne til Skatteforvaltningen er opgjort ud fra finanslovsforslaget 2019 som summen af udgifterne til 9.31 Skatteforvaltningen i 2018-2022 og 35.11.50 Reserve til Skatteministeriet. Ressourcerne til Skattestyrelsen i figur 9a er en del af Skatteforvaltningens samlede bevilling, og er tilsvarende opgjort ud fra finanslovsforslaget 2019. I figur 9b aflæses korrekt afregning af skatter, moms og afgifter på venstre akse. Ressourcerne til at forebygge og imødegå økonomisk kriminalitet og international skatteunddragelse aflæses på højre akse. Ressourcerne til korrekt afregning af skatter, moms og afgifter samt at forebygge og imødegå økonomisk kriminalitet og international skatteunddragelse ligger under Skattestyrelsens samlede bevilling, og disse delområder er også opgjort ud fra Finanslovsforslaget 2019.

Der er altså tale om et midlertidigt løft i ressourcerne til kontrolområdet snarere end et vedvarende løft. Derfor er der faktisk udsigt til færre ressourcer til kontrol og vejledning af virksomheder, hvis ikke der tages initiativ til at tilføre kontrolområdet i Skattestyrelsen flere ressourcer, der kan opveje tabet for de bevillinger, der udløber frem mod 2022.

I finanslovsforslaget for 2019 er der også sat ekstra penge af til at styrke Erhvervsstyrelsens selskabs- og regnskabskontrol. Det drejer sig helt konkret om 80 mio. kr. fordelt over de næste fire år, hvoraf 20 mio. kr. findes ved intern omprioritering i Erhvervsministeriet. Målet er at anvende ny teknologi til at udsøge virksomheder, der oprettes med henblik på svindel for derigennem at kunne foretage en mere målrettet kontrol af virksomhederne. Det fremgår da også af finanslovsforslaget, at Erhvervsstyrelsen får tilført 88 årsværk i 2019.²⁶ Det er dog uklart, hvor mange af disse årsværk som specifikt vil gå til f.eks. det forebyggende restancearbejde, identifikation af potentielle svigvirksomheder, hvidvask og tilsyn samt generel virksomheds- og selskabskontrol.

Samlet set er det positivt, at regeringen med finanslovsforslaget 2019 lægger op til at tilføre kontrolområdet i Skattestyrelsen og Erhvervsstyrelsen flere ressourcer. Det er et højst tiltrængt bidrag til en i forvejen svækket kontrol med virksomhedernes skatte- og momsbetaling. Men det er foruroligende, at det samlede bevillingsniveau til Skattestyrelsen ser ud til at falde frem mod 2022, som følge af en faldende grundbevilling, og at der alle årene bliver stadig færre midler til at forebygge og imødegå økonomisk kriminalitet og international skatteunddragelse. Samtidig skal tilførslen af årsværk til Erhvervsstyrelsen ses op

²⁶ Finansministeriet (2018a)

imod, at opgaven formentlig er vokset i omfang i forlængelse af en længere årrække med meget begrænsede personaleressourcer.

Hvis ikke der dæmmes op for det faldende bevillingsniveau i Skattestyrelsen og hvis ikke en væsentlig andel af tilgangen af årsværk til Erhvervsstyrelsen går til kontrollen med potentielle svindelvirksomheder, risikerer vi, at vi også i fremtiden vil se et stigende skatte- og momsgab blandt de danske virksomheder, og dermed i sidste ende flere tabte skattekrone for den danske statskasse.

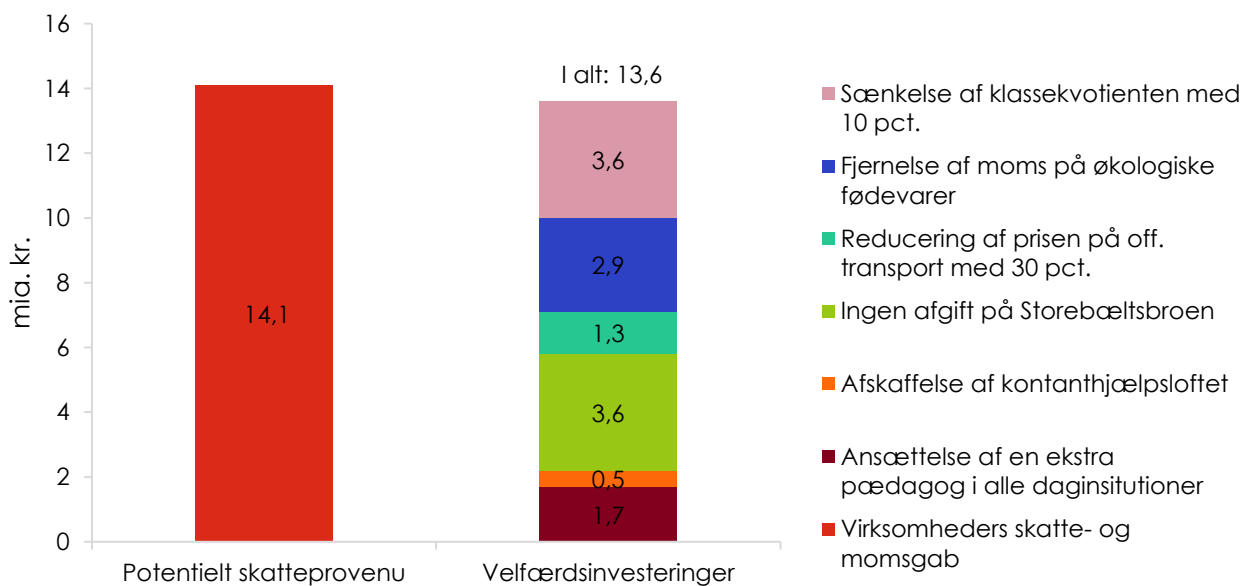
CEVEA MENER - EN INVESTERING I SKAT ER EN INVESTERING I VELFÆRD

Den danske skatteforvaltning er langtfra derhenne, hvor man kan sikre, at både borgere og virksomheder i Danmark betaler den korrekte skat, de skal i henhold til den gældende lovgivning. Genoprettelsen af det danske skattevæsen kræver, at man tilføjer kontrolindsatsen flere ressourcer – noget man med rimelighed kan antage er selvfinansierende til en vis grad, fordi det vil reducere skattegabets. Samtidig er det et spørgsmål om ret og rimelighed for de borgere og virksomheder, der rent faktisk betaler den skat, de skal.

Det er de ganske almindelige og lovlydige borgere, der risikerer at holde for, når hullet i statskassen skal fyldes. Mens de, der snyder, stikker de udeblevne skattebetalinger i egen lomme. Det underminerer borgernes skattemoral og den overordnede tillid til det danske skattevæsen, når man som skatteyder ikke kan vide sig sikker på, at andre borgere og virksomheder efterlever de samme regler som en selv – og at dem der snyder, ikke oplever nogle konsekvenser ved det vel og mærke.

Hvis vores skatteforvaltning fungerede optimalt, så virksomhederne betalte det, de skulle i skat og moms, kunne vi f.eks. få råd til at: 1) ansætte en ekstra pædagog i alle daginstitutioner, 2) afskaffe kontanthjælpsloftet, 3) fjerne afgiften på Storebæltsbroen, 4) reducere prisen på offentlig transport med 30 pct., 5) fjerne momsen på alle økologiske fødevarer samt 6) sænke klassekvotienten med 10 pct. i hele landet. Og vi ville stadig have 500 mio. kr. i overskud.

Figur 10: Virksomhedernes skatte- og momsgab og velfærdsinvesteringer

Kilde: SKAT (2017b) og egne beregninger.

SÅDAN HAR VI INDHENTET TALLENE

Notatet tager hovedsageligt udgangspunkt i SKATs complianceundersøgelser, der opgør borgernes og virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne. I den seneste opgørelse for indkomståret 2014 var skatte- og momsgebyr blandt de små og mellemstore virksomheder på 14,1 mia. kr.

SKATs opgørelse over virksomhedernes regelefterlevelse i 2014 er det mest opdaterede og tilgængelige tal, der findes for virksomhedernes skatte- og momsgebyr (jf. SAU Alm.del – 2017-18 – Endeligt svar på spørgsmål 461). Opgørelsen er baseret på en såkaldt bottom-up tilgang, hvor skattegebyret beregnes for specifikke skatter og specifikke grupper, som herefter opregnes til den samlede population af virksomheder.

Derudover er der indhentet informationer om skattevæsenet og kontrolområdet generelt fra andre officielle kilder såsom Erhvervsministeriet, Erhvervsstyrelsen, Finansministeriet, Rigsrevisionen, Skatteministeriet og Statsrevisorerne. De mere specifikke kildehenvisninger fremgår under listen af referencer.

Endelig bygger en række af de i rapporten omtalte tal på Ceveas egne beregninger. For en nærmere gennemgang af de bagvedliggende beregninger af velfærdsinvesteringerne, der fremgår i figur 10, henvises til www.fixskat.dk.

REFERENCER

- Arbejdstilsynet, SKAT og Politiet (2018). *Afrapportering af den fælles myndighedsindsats for ordnede forhold (social dumping) 2012-2017*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/alm-del/BEU/bilag/221/1866758.pdf>.
- Cevea (2018). Flere virksomheder tror, de kan slippe afsted med at snyde med skat og sort arbejde*. Tilgængelig online: <https://cevea.dk/filer/dokumenter/analyser/Notat---Faldende-opdagelsesrisiko.pdf>.
- Erhvervsministeriet (2018). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 460. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/alm-del/sau/spm/460/svar/1502871/1922688/index.htm>.
- Erhvervsstyrelsen (2017). *Årsberetning om erhvervsrettet kontrol og tilsyn 2016*. København: Erhvervsstyrelsen.
- Erhvervsstyrelsen (2018). *Erhvervsaktiviteter omfattet af hvidvaskloven*. Tilgængelig online: <https://erhvervsstyrelsen.dk/tilsyn>.
- Finansministeriet (2018a). *Forslag til finanslov for finansåret 2019*. København: Finansministeriet.
- Finansministeriet (2018b). *Større tryghed og mere nærhed – Finanslovsforslaget 2019*. København: Finansministeriet.
- Folketinget (2018). *Forslag til lov om Erhvervsstyrelsens behandling af data*. L 149 2017-2018. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling, 03.05.2018. Tilgængelig online: https://www.ft.dk/samling/20171/lovforslag/l149/20171_l149_som_vedtaget.htm.
- Rigsrevisionen (2015). *Beretning til Statsrevisorerne om SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder*. København: Rigsrevisionen.
- Rigsrevisionen (2018). *Rigsrevisionens beretning om revisionen af statsregnskabet for 2017 afgivet til Folketinget med Statsrevisorernes*. København: Statsrevisorerne.
- SKAT (2009a). *Borgernes efterlevelse af skattereglerne – Indkomståret 2014*. København: SKAT.
- SKAT (2009b). *Virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne – Indkomståret 2014*. København: SKAT.
- SKAT (2012a). *Borgernes efterlevelse af skattereglerne – Indkomståret 2014*. København: SKAT.
- SKAT (2012b). *Virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne – Indkomståret 2014*. København: SKAT.
- SKAT (2014a). *Borgernes efterlevelse af skattereglerne – Indkomståret 2014*. København: SKAT.
- SKAT (2014b). *Virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne – Indkomståret 2014*. København: SKAT.
- SKAT (2017a). *Borgernes efterlevelse af skattereglerne – Indkomståret 2014*. København: SKAT.
- SKAT (2017b). *Virksomhedernes efterlevelse af skattereglerne – Indkomståret 2014*. København: SKAT.
- Skatteministeriet (2015). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 57. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20142/alm-del/SAU/spm/57/svar/1266608/1551827/index.htm>.
- Skatteministeriet (2017a). *Aftale om styrket kontrol og vejledning*. København: Skatteministeriet.
- Skatteministeriet (2017b). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 80. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20161/alm-del/sau/spm/294/svar/1414037/1768803/index.htm>.
- Skatteministeriet (2018a). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 88. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/alm-del/sau/spm/88/svar/1461797/1850539/index.htm>.
- Skatteministeriet (2018b). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 139. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/alm-del/sau/spm/139/svar/1499936/1915536/index.htm>.
- Skatteministeriet (2018c). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 414. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/alm-del/sau/spm/451/svar/1497665/1910494/index.htm>.
- Skatteministeriet (2018d). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 459. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/alm-del/sau/spm/459/svar/1500883/1917844/index.htm>.

- Skatteministeriet (2018e). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 461. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/almudel/sau/spm/461/svar/1499617/1914844/index.htm>.
- Skatteministeriet (2018f). SAU Alm. del endeligt svar på spm. 324. *ft.dk*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/almudel/sau/spm/476/svar/1506740/1930808/index.htm>.
- Skatteministeriet (2018g). *Skattegab og offentlige finanser*. København: Skatteministeriet.
- Skattestyrelsen (2018). *Status på Panama Papers*. Tilgængelig online: <https://www.ft.dk/samling/20171/almudel/SAU/bilag/290/1943625.pdf>.
- Statsrevisorerne (2015). *Beretning om SKATs kontrolindsats over for små og mellemstore virksomheder*. København: Statsrevisorerne.